

UCHWAŁA NR.....*V-134/2017*
ZARZĄDU POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO
z dnia *23 maja*.....2017 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018-2023

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 814, z późn. zm.), oraz § 3 Zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami oraz organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, stanowiących załącznik do Uchwały Nr XI-112/2011 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 26 października 2011 r. w sprawie przyjęcia „Zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami oraz organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 210 poz. 6320) Zarząd Powiatu Wołomińskiego uchwala, co następuje:

§1

Zarządza się przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu Uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018-2023.

§2

1. Przedmiotem konsultacji jest projekt Uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018-2023.
2. Celem konsultacji jest pozyskanie opinii, uwag oraz propozycji do projektu Uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego, o którym mowa w § 1.
3. Podmiotami uprawnionymi do udziału w konsultacjach są mieszkańcy Powiatu Wołomińskiego oraz organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3

ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mające siedzibę lub prowadzące działalność na terenie Powiatu Wołomińskiego.

4. Obszar, na terenie którego będą realizowane konsultacje: teren powiatu wołomińskiego.
5. Termin rozpoczęcia konsultacji: 29.05.2017 r.
6. Termin zakończenia konsultacji: 26.06.2017 r.
7. Formy konsultacji:
 - 1) Opublikowanie na stronach internetowych: www.powiat-wolominski.pl www.poik-zielonka.pl oraz www.bip.powiat-wolominski.pl informacji o przystąpieniu do konsultacji zawierającej zaproszenie do udziału w konsultacjach, informacje zawarte w Uchwale Zarządu Powiatu Wołomińskiego,
 - 2) udostępnienie projektu dokumentu poddanego konsultacjom,
 - 3) Przekazanie informacji o planowanych konsultacjach radnym Powiatu Wołomińskiego,
 - 4) list mailingowych do zainteresowanych podmiotów.

§3

Wnioski, opinie, uwagi, propozycje oraz pytania w sprawie projektu uchwały można zgłaszać:

1. Za pośrednictwem Internetu: poik@powiat-wolominski.pl
2. Poczta na adres: Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej
ul. Poniatowskiego 29 05-220 Zielonka
3. Osobiście: w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej
ul. Poniatowskiego 29 05-220 Zielonka

§4

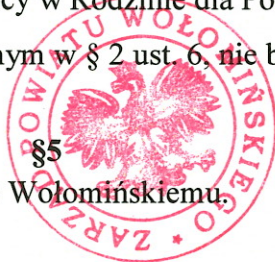
1. Kalendarz czynności związanych z przeprowadzeniem konsultacji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
2. Wnioski, opinie, uwagi, propozycje oraz pytania w sprawie projektu uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018-2023 zgłoszone po terminie podanym w § 2 ust. 6, nie będą brane pod uwagę.

§5

Wykonanie uchwały powierza się Staroście Wołomińskiemu.

§6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STAROSTA

Kazimierz Rakowski

KIEROWNIK
Powiatowego Ośrodka
Interwencji Kryzysowej w Zielonce
Ewelina Wajtkowska

Załącznik Nr 1

do Uchwały Nr *V-134/2014*

Zarządu Powiatu Wołomińskiego

z dnia *23 maja 2014 r.*

Powiatowy Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla Powiatu Wołomińskiego
na lata 2018-2023

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

Spis treści

Wstęp.....	2
I. Definicja przemocy, specyfika zjawiska	3
II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie	10
1. Przemoc w rodzinie w Powiecie Wołomińskim	10
2. Dane Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce	13
3. Program korekcyjno-edukacyjny	15
III. Założenia Programu	16
1. Cel programu	16
2. Zadania do realizacji	17
IV. Realizacja Programu	21
V. Przewidywane efekty realizacji Programu	21

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

WSTĘP

Realizując obowiązek wynikający z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej opracował *Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018 – 2023*, zwany dalej Programem. Określa on kompleksowe działania skierowane zarówno na profilaktykę przeciwdziałania przemocy, jak również na ochronę ofiar przemocy i edukację sprawców stosujących przemoc.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Jedną z trudnych sytuacji społecznych jest występująca przemoc w rodzinie.

Problem ochrony jednostki przed okrucieństwem ze strony najbliższych jest stosunkowo nowym doświadczeniem społecznym. Świadomość zagrożenia jakie niesie używanie siły względem najbliższych, stało się przesłanką do stworzenia odpowiednich aktów prawnych oraz programów chroniących ofiary przemocy w rodzinie. Warto również zaznaczyć, że aby zapobiec przemocy w rodzinie niezbędne jest współdziałanie specjalistów z różnych dziedzin, co wskazuje jak, ważnym i jednocześnie złożonym problemem jest przemoc w rodzinie.

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

I. Definicja przemocy, specyfika zjawiska

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - **przemoc w rodzinie** to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- jest intencjonalna – jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
- siły są nierówne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy;
- narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.);
- powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się przy pomocy różnych instrumentów:

- przemoc fizyczna (naruszanie nietykalności fizycznej) – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne, np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, wykręcanie rąk, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, rzucanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy itp.
- Zaniedbanie (naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich) – brak zaspokajania podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych, np.

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

niezapewnianie odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa.

- Przemoc psychiczna/emocjonalna (naruszenie godności osobistej) – powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, wciąganie w konflikty, manipulowanie dla własnych celów, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi, wymagania i oczekiwania, którym można sprostać, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb itp.
- Przemoc seksualna (naruszanie intymności) – wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
- Przemoc ekonomiczna (naruszanie własności) – odbieranie zarobionych pieniędzy, rzeczy osobistych, niszczenie mienia uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspakajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.

Twórcą Teorii Cykli Przemocy jest Leonora E. Walker. Badając kobiety, które doznawały przemocy w rodzinie odkryła pewne cyklicznie pojawiające się zdarzenia. Cykl przemocy składa się z trzech następujących po sobie faz:

- **Faza narastania napięcia**

Początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia oraz nasilające się sytuacje konfliktowe. Osoba stosująca przemoc jest stale poirytowana, napięta, często robi awantury z byle powodu, prowokuje kłótnie. Reakcjami ofiar przemocy na taką sytuację w domu jest najczęściej uspokajanie atmosfery, spełnianie wszelkich zachcianek, przeproszanie sprawcy „na wszelki wypadek”.

- **Faza gwałtownej przemocy**

W tej fazie osoba stosująca przemoc staje się gwałtowna, wpada w szał. Eksplozje wywołuje zazwyczaj jakiś drobiazg, np. lekkie opóźnienie posiłku. Skutki użytej przemocy mogą być różne – podbite oko, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, śmierć. Najczęściej w tej fazie ofiary decydują się wezwać policję lub

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

szukać pomocy gdzie indziej.

Po zakończeniu wybuchu przemocy, ofiara jest w stanie szoku. Nie może uwierzyć, że to się na prawdę stało. Odczuwa wstyd i przerażenie. Jest oszołomiona. Staje się apatyczna, traci ochotę do życia, odczuwa złość i bezradność.

• Faza miodowego miesiąca

To faza skruchy i okazywania miłości. Sprawca szczerze żałuje tego, co zrobił, okazuje skruchę i obiecuje, że to się nigdy nie powtórzy. Stara się znaleźć jakieś wytłumaczenie dla tego, co zrobił i przekonuje ofiarę, że to był jednorazowy, wyjątkowy incydent, który już się nigdy nie zdarzy.

Staje się znowu podobny do tego, jaki był na początku znajomości. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Rozmawia z ofiarą, dzieli się swoimi przeżyciami, obiecuje, że nigdy już jej nie skrzywdzi. Dbą o ofiarę spędza z nią czas i utrzymuje bardzo satysfakcjonujące kontakty seksualne. Sprawca i ofiara zachowują się jak świeżo zakochana para. Ofiara zaczyna wierzyć w to, że partner się zmienił i że przemoc była jedynie incydentem.

Faza miodowego miesiąca przemija. Po jakimś czasie napięcie znowu powraca i cały cykl przemocy powtarza się. Prawdziwe zagrożenie, jakie niesie ze sobą faza miodowego miesiąca jest związane z tym, że przemoc w następnym cyklu jest zazwyczaj gwałtowniejsza. Cykliczność przemocy sprawia, że ofiarom trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Oprócz bezpośrednich konsekwencji zdrowotnych, przemoc może wywoływać również skutki w postaci problemów psychicznych i ponosić za sobą koszty ekonomiczne i społeczne. Osoby, które przez dłuższy czas doświadczają przemocy fizycznej lub psychicznej charakteryzują się:

- niską samooceną,
- wykształceniem biernych mechanizmów radzenia sobie z przemocą,
- wysoką zależnością emocjonalną od swoich partnerów,
- podwyższonym niepokojem i depresją,
- izolacją społeczną,
- mają poczucie winy za to, co dzieje się w ich związku,
- są podporządkowane sprawcy,
- odczuwają w stosunku do niego ambiwalentne poczucie lojalności,

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

- często nadużywają alkoholu, środków przeciwbólowych, leków, a nawet narkotyków,
- zapadają na choroby związane z przebywaniem w długotrwałym stresie.

Kobiety żyjące w związku przemocowym mają obniżone poczucie własnej wartości, a ich zdolność do uczestniczenia w życiu społecznym jest znacząco obniżona.

Negatywnych skutków przemocy w rodzinie doświadczają także dzieci, które niejednokrotnie są świadkami przemocy. Istnieje ryzyko wystąpienia u nich problemów emocjonalnych i związanych z zachowaniem, takich jak:

- odczuwanie niepokoju,
- depresja,
- samouszkodzenia,
- osłabienie koncentracji objawiające się, np. osiągnięciem niskich wyników w szkole,
- pogorszenie samopoczucia,
- nieposłuszeństwo,
- agresja wobec otoczenia,
- występowanie koszmarów sennych,
- moczenia nocne,
- pojawienie się dolegliwości fizycznych, będących skutkiem stresu psychologicznego.

U dzieci będących świadkami przemocy domowej zwiększa się ryzyko pojawienia się w przyszłości problemów związanych ze zdrowiem psychicznym. Istnieje zwiększone prawdopodobieństwo, że takie dzieci w przyszłości będą częściej sięgały po alkohol i stosowały przemoc wobec swoich partnerów.

Przemoc w rodzinie jako problem ogólnospołeczny ujmowany w kontekście łamania praw człowieka znalazła odzwierciedlenie w wielu dokumentach zarówno europejskich jak i krajowych:

- *Ustawa z dnia 29 lipca z 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) z późniejszymi zmianami

Ustawa m.in. określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc.

Ustawa zobowiązuje również gminy i powiaty m.in. do tworzenia własnych programów przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenia poradnictwa, interwencji kryzysowej, prowadzenia ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy oraz prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

- **Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy** (Dz. U. 1964 r. Nr 9, poz. 59)

Sytuację osób doznających przemocy w rodzinie regulują również przepisy prawa cywilnego zawarte głównie w Kodeksie Rodzinnym i Opiekuńczym (ustawa z dnia 25 lutego 1964 r., Dz. U. 1964 r. Nr 9, poz. 59). Omówione są tam następujące kwestie:

- obowiązek rodziców do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka (art. 141),
- warunki orzekania separacji i rozwodu (art. 56, 61),
- orzekanie o winie w rozkładzie pożycia małżeńskiego (art. 57),
- rozstrzygnięcie o władzy rodzicielskiej (art. 58 § 1),
- sposób korzystania ze wspólnego mieszkania w przypadku rozwodu (art. 58 § 2),
- warunki żądania od rozwiedzionego małżonka środków na utrzymanie (art. 60).

- **Kodeks Karny** (Dz. U. 1997 r. Nr 88, poz. 553)

Art. 207 kk uznaje przemoc w rodzinie za przestępstwo – „za znęcanie się psychiczne czy fizyczne nad osobą najbliższą lub pozostającą w zależności od sprawcy przewidywana jest kara”. Znęcanie się musi mieć charakter wielokrotny, powtarzalny, wyjątkowo może to być również działanie jednorazowe, lecz intensywne i rozciągnięte w czasie. Jeśli zachowanie jednorazowe nie posiada powyższych cech traktowane jest jako inne przestępstwo – naruszenie nietykalności, uszczerbek na zdrowiu, groźba karalna. Zaniechanie określonego działania przez sprawcę także może rodzić dla niego odpowiedzialność karną. Do zaistnienia przestępstwa znęcania wystarczy, że sprawca dopuszcza się tylko jednego z rodzajów przemocy (tzn. psychicznej lub fizycznej). Również wymuszanie współżycia seksualnego, w tym także gwałt w małżeństwie jest przestępstwem – sprawca może wtedy również odpowiadać z art. 197 k.k.

Inne przepisy prawne wykorzystywane w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

- zmuszanie do określonych zachowań (art. 191 k.k.),
- uporczywe uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego (art. 209 k.k.),
- kradzież i kradzież z włamaniem na szkodę osoby najbliższej (art. 278 i 279 k.k.),
- naruszenie nietykalności cielesnej (art. 217 k.k.),
- porzucenie małoletniego lub osoby nieporadnej (art. 210 k.k.),
- uprowadzenie lub zatrzymanie małoletniego wbrew woli osoby powołanej do opieki (art. 211.k.k),
- pozostawianie osoby, względem której jest się zobowiązanym do opieki, w sytuacjach zagrażających jej życiu lub zdrowiu (art. 160 k.k.),
- dopuszczenie się czynu lubieżnego wobec osoby poniżej 15 roku życia (art. 200 k.k),

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

- groźby popełnienia przestępstwa na szkodę najbliższych (art. 190 k.k.),
- nakłanianie i zmuszanie do czynów nierządnych przy wykorzystaniu stosunku zależności (art. 199 k.k.),
- obcowanie płciowe w stosunku do wstępnego, zstępnego, przysposobionego, przysposabiającego, brata lub siostry (art. 201 k.k.),
- rozpijanie małoletniego (art. 208 k.k.),
- niszczenie mienia (art. 288 k.k.),
- zniewaga (art. 216 k.k.),
- uszkodzenie ciała (art. 156 i 157 k.k.).

- ***Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*** (Dz. U. 1997 r. Nr 78, poz. 483)

Ochronę osób, w tym dzieci, przed przemocą domową gwarantuje Konstytucja RP. Art. 40 mówi, że „nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych”. Kolejny - „każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym” (art. 47). „Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych” (art. 71, pkt 1). „Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych. W toku ustalania praw dziecka organy władzy publicznej oraz osoby odpowiedzialne za dziecko są obowiązane do wysłuchania i w miarę możliwości uwzględnienia zdania dziecka. Ustawa określa kompetencje i sposób powoływania Rzecznika Praw Dziecka” (art. 72).

- ***Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020***

Zadaniem Programu jest wprowadzenie w życie szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy w rodzinie, jak i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy domowej, a także w podejmowaniu odpowiednich działań wobec sprawców. Program powstał we współpracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, Ministerstwem Sprawiedliwości, Ministerstwem Zdrowia i Ministerstwem Edukacji Narodowej. Wyznaczono działania, które należy podjąć w zakresie profilaktyki i informowania opinii publicznej, interwencji w

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

przypadku już zaistniałej przemocy, pomocy terapeutycznej ofiarom przemocy oraz oddziaływań na sprawców przemocy. Każde z tych działań zostało przypisane konkretnym organizacjom i instytucjom odpowiedzialnym za jego realizację.

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

1. Przemoc w rodzinie w Powiecie Wołomińskim

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2018 – 2023 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2014-2017. Istotnym elementem Programu jest koordynacja działań podejmowanych przez POIK na rzecz osób doświadczających przemocy oraz sprawców przemocy. Podejmowane dotychczas działania potwierdzają ich skuteczność zarówno w sferze udzielania profesjonalnej pomocy jak również w sferze działań prewencyjnych. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie, z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

Tabela 1. Ilość Niebieskich Kart, które wpłynęły do Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych

Rok \ Gmina	2014	2015	2016
Dąbrówka	14	16	8
Jadów	14	7	16
Klembów	5	11	14
Kobyłka	18	15	13
Marki	43	17	40
Poświętne	9	12	9
Radzymin	26	13	36
Strachówka	7	2	5
Tłuszcz	22	32	26
Wołomin	80	83	73
Ząbki	69	41	62
Zielonka	21	22	16

Źródło: Gminne Zespoły Interdyscyplinarne

Realizacja procedury „Niebieskiej Karty” odbywa się w oparciu o zasadę współpracy między organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów zobowiązanych do wszczęcia procedury informują o swoich działaniach przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

Zespół interdyscyplinarny powoływany jest przez gminę, bądź miasto. Jego zadaniem są działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opierające się przede wszystkim na diagnozowaniu i przeciwdziałaniu problemowi przemocy, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym w/w zjawiskiem wobec ofiar oraz sprawców przemocy. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi.

Wypełnienie „Niebieskiej Karty” nie jest równoznaczne ze złożeniem zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa i nie zawsze stanowi podstawę do wszczęcia postępowania karnego.

Tabela 2. Kto wszczywał Procedurę Niebieskiej Karty

Instytucja zakładająca NK	2014	2015	2016
Policja	239	188	196
GOPS	54	70	85
Oświata	16	15	14
Służba zdrowia	6	5	11
GKRPA	7	1	7
POIK	0	5	0
SUMA	322	284	313

Źródło: Gminne Zespoły Interdyscyplinarne

Z uzyskanych danych wynika, że najczęściej procedury Niebieskiej Karty w Powiecie Wołomińskim wszczywała Policja.

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

Tabela 3. Liczba osób doświadczających przemocy wg. Procedury Niebieskiej Karty

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie		2014			2015			2016		
		K	M	Dz.	K	M	Dz.	K	M	Dz.
Gmina Jadów	Ogółem:	20			10			20		
	W tym:	14	5	1	6	0	4	16	3	1
Gmina Kobylka	Ogółem:	19			13			12		
	W tym:	16	3	0	12	1	0	11	0	1

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie		2014			2015			2016		
		K	M	Dz.	K	M	Dz.	K	M	Dz.
Gmina Marki	Ogółem:	30			13			20		
	W tym:	26	4	0	13	0	0	15	5	0
Gmina Radzymin	Ogółem:	22			24			30		
	W tym:	20	2	0	19	4	1	21	0	9
Gmina Tuszczy	Ogółem:	17			22			24		
	W tym:	15	2	0	20	2	0	21	3	0
Gmina Wołomin	Ogółem:	69			69			27		
	W tym:	61	7	1	67	2	0	23	0	4
Gmina Ząbki	Ogółem:	39			25			44		
	W tym:	32	5	2	23	1	1	40	4	0
Gmina Zielonka	Ogółem:	13			13			5		
	W tym:	11	1	1	8	3	2	4	1	0

Źródło: Wydział Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Wołominie

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

Na terenie powiatu wołomińskiego, wśród osób dotkniętych przemocą przeważającą część stanowią kobiety. W 2014 roku spośród 229 osób będącymi ofiarami przemocy w rodzinie 85% stanowiły kobiety, mężczyźni 12,6% a dzieci 2,6%. W 2015 roku spośród 189 osób prawie 89% to były kobiety, mężczyźni – 6,8%, dzieci 3,7%. Rok 2016 to 172 osoby będące ofiarami przemocy w rodzinie, z czego ponad 87% stanowiły kobiety, mężczyźni 9,3% a dzieci 8,7%.

2. Dane z Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce.

Pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie to nie tylko założenie „Niebieskiej Karty”. Niezbędna jest pomoc psychologiczna, prawna, a także nierzadko pomoc w postaci tymczasowego schronienia. Na terenie powiatu wołomińskiego osoby dotknięte przemocą mogą skorzystać ze schronienia w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Zielonce. Ośrodek świadczy również pomoc psychologiczną, psychoterapeutyczną, prawną, pedagogiczną. Na terenie Ośrodka działa grupa wsparcia z elementami psychoedukacyjnymi, gdzie osoby pokrzywdzone mogą otrzymać wsparcie emocjonalne.

Tabela 4. Liczba osób przebywająca w hostelu Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

	2014	2015	2016
Kobiety razem dziećmi	37	39	19

Źródło: Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce

Do hostelu przyjmowane są osoby, których życie lub zdrowie jest zagrożone w związku z występowaniem przemocy w rodzinie. Pobyt w hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej ma na celu zatrzymanie przemocy oraz ochronę przed dalszym krzywdzeniem.

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

Tabela 5. Liczba rodzin objętych pomocą przez specjalistów Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Rok Rodzaj usługi Specjalista	2014			2015			2016		
	indywidualna	dzieci	pary	indywidualna	dzieci	pary	indywidualna	dzieci	pary
Psycholog	67	6	4	64	20	12	54	20	12
suma	77			96			76		
Psychoterapeuta	61	11	1	70	19	4	59	11	10
suma	73			93			80		
Pedagog	24	6	0	43	15	0	25	8	0
suma	30			58			33		
Pracownik socjalny	0	0	0	0	0	0	13	0	0
Prawnik	48	-	-	72	0	0	35	-	-

Źródło: Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce

Tabela 6. Liczba wszystkich konsultacji specjalistów Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

	2014	2015	2016
Psycholog	316	565	435
Psychoterapeuta	477	822	776
Pedagog	75	180	115
Pracownik socjalny	-	9	29
Prawnik	48	90	41
Suma	916	1666	1396

Źródło: Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce

Dotychczasowe doświadczenia z pracy z klientami dotkniętymi przemocą w rodzinie wskazują, że potrzebują oni wszystkich rodzajów świadczonego w POIK poradnictwa. Tylko

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

zapewnienie wszechstronnego wsparcia stwarza szansę na to, że praca z ofiarą przemocy będzie efektywna – przyniesie rezultaty w postaci zatrzymania przemocy i odbudowania zdolności do kierowania swoim życiem.

W pracy z klientem duże znaczenie mają konsultacje psychologiczne oraz psychoterapia. Ich zadaniem jest umożliwienie ofierze przemocy dokonania rzeczowej i spokojnej analizy własnej sytuacji i określenia, jakie działania w danym przypadku powinny zostać podjęte. Dopiero gdy ona sama określi, jakie kroki chce przedsięwziąć, można przejść do następnego etapu, tj. udzielania wsparcia w konkretnych działaniach (tu podstawową rolę odgrywa poradnictwo prawne służące przygotowaniu ofiary przemocy do udziału w różnego rodzaju postępowaniach dotyczących niezbędnych rozstrzygnięć administracyjnych lub sądowych).

3. Program korekcyjno- edukacyjny

Pomoc rodzinie, w której jest przemoc obliguje również do prowadzenia działań wobec sprawców. Ta część wsparcia dla rodziny przemocowej jest najtrudniejsza do zrealizowania, bowiem przyznanie się do stosowania przemocy wobec najbliższych osób jest bardzo trudne. Ośrodek oferuje co roku możliwość uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Warunkiem koniecznym jest uznanie faktu stosowania przemocy w rodzinie przez sprawcę i chęć zmiany.

Tabela 7. Programy korekcyjno-edukacyjne

	2015	2016
Edycja	I	II
Ilość uczestników	6	4
Ilość uczestników kwalifikujących się do ukończenia programu	3	2

Źródło: Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

III. Założenia Programu

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, niezbędne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza ilości dostępnych form pomocy oraz specjalistów.

Program kierowany jest do:

- a) osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym:
 - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
 - dzieci,
 - osób starszych,
- b) osób stosujących przemoc w rodzinie,
- c) świadków przemocy w rodzinie,
- d) przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. Cele programu:

- Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
- **Cele szczegółowe:**
 - ✓ Podnoszenie kompetencji i doskonalenie zawodowe pracowników instytucji i placówek zajmujących się przemocą w rodzinie.
 - ✓ Zwiększenie skuteczności działań w zakresie udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
 - ✓ Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec sprawców przemocy w rodzinie.
 - ✓ Zwiększenie wiedzy z zakresu przemocy oraz podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej na temat przemocy.

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

2. Zadania do realizacji:

1.	Cel szczegółowy: Podnoszenie kompetencji i doskonalenie zawodowe pracowników instytucji i placówek zajmujących się przemocą w rodzinie		
	Działanie	Realizatorzy	Terminy
1.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie szkoleń, konferencji, debat merytorycznych na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 2. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc w rodzinie w formie m.in. superwizji. 3. Upowszechnianie materiałów dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie 	<p>POIK, PCPR, OPS, Policja, szkoły, organizacje pozarządowe</p>	2018-2023

	<p align="center">Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności działań w zakresie udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.</p>	Terminy
	Działanie	Realizatorzy
<p>2.1</p>	<p>1. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie bezpiecznego, czasowego schronienia oraz dostępu do pomocy o charakterze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - natychmiastowego wsparcia psychologicznego, - konsultacji, wsparcia, terapii, psychoedukacji w zakresie przemocy, - udzielanie pomocy dotyczącej trudności wychowawczych, - dostępności do bezpłatnej pomocy prawnej, - dostępności do form pomocy związanej z doznawaniem przemocy (grupa wsparcia), - warsztatów, zajęć grupowych. <p>2. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.</p> <p>3. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.</p> <p>4. Nawiazywanie i wzmocnianie współpracy z organizacjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.</p>	<p>POIK, PCPR, OPS, szkoły, organizacje pozarządowe</p> <p>Przychodnie Podstawowej Opieki Medycznej</p> <p>PCPR, rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze</p>
		<p>2018-2023</p>

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

3.	Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec sprawców przemocy w rodzinie.		Terminy
3.1	<p>Działanie</p> <p>1. Realizowanie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.</p> <p>2. Aktywność oraz współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie</p>	<p>Realizatorzy</p> <p>POIK, OPTU, organizacje pozarządowe</p> <p>POIK, OPS, Policja, Sąd, OPTU, organizacje pozarządowe</p>	2018-2023

4.	Cel szczegółowy: Zwiększenie wiedzy z zakresu przemocy oraz podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej na temat przemocy		Terminy
4.1	<p>Działanie</p> <p>1. Promowanie mediacji rodzinnych jako jednej z metod rozwiązywania konfliktów.</p> <p>2. Edukacja społeczności lokalnej na temat przemocy i jej skutków.</p> <p>3. Wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą.</p>	<p>Realizatorzy</p> <p>POIK, PCPR, OPS, Policja, szkoły, organizacje pozarządowe</p>	2018-2023

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

IV. Realizacja Programu

Koordynatorem Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018-2023 jest Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce, który współpracować będzie z Komendą Powiatową Policji w Wołominie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, miejskimi i gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, kuratorami i sędziami Sądu Rejonowego, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, placówkami oświatowymi, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, organizacjami pozarządowymi z terenu Powiatu Wołomińskiego.

Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018-2023 będzie finansowany ze środków własnych powiatu, gmin i województwa oraz ze środków własnych instytucji współuczestniczących.

Monitorowanie programu odbywać się będzie poprzez przedstawienie rocznego sprawozdania z realizacji programu Zarządowi Powiatu Wołomińskiego.

V. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą poprzez:

1. Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą, w tym:
 - udzielenie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i osobom stosującym przemoc w rodzinie,
 - zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ZIELONCE

4. Podniesienie jakości udzielanej pomocy, w tym:
 - podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
5. Zacieśnienie systemu współpracy między instytucjami.

POWIATOWY OŚRODEK
INTERWENCJI KRYZYSOWEJ
05-220 Zielonka
ul. Poniatowskiego 29
NIP 125-15-11-508

KIEROWNIK
Powiatowego Ośrodka
Interwencji Kryzysowej w Zielonce

Ewelina Wojtkowska
Ewelina Wojtkowska

STAROSTA

Kazimierz Rakowski
Kazimierz Rakowski

UCHWAŁA NR.....
Rady Powiatu Wołomińskiego
z dnia2017 r.

w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018-2023

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 814 z późn. zm.) w zw. z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. p przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U z 2015 poz. 1390 z póź. zm.) Rada Powiatu Wołomińskiego, uchwała co następuje:

§1

Uchwała się „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018-2023”, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§2

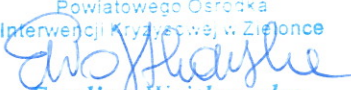
Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY

Marcin Kaim

KIEROWNIK
Powiatowego Ośrodka
Interwencji Kryzysowej w Zielonce

Ewelina Wojtkowska

STAROSTA

Kazimierz Rakowski

Uzasadnienie

do uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018-2023

Realizując obowiązek wynikający z art. 6 ust. 3 pkt 1 Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej opracował *Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018 – 2023*.

Problem ochrony jednostki przed okrucieństwem ze strony najbliższych jest stosunkowo nowym doświadczeniem społecznym. Świadomość zagrożenia jakie niesie używanie siły względem najbliższych, stało się przesłanką do stworzenia odpowiednich aktów prawnych oraz programów chroniących ofiary przemocy w rodzinie.

KIEROWNIK
Powiatowego Ośrodka
Interwencji Kryzysowej w Zielonce

Ewelina Wojtkowska

STAROSTA

Kazimierz Rakowski

Załącznik
do Uchwały Nr V-134/2017
Zarządu Powiatu Wołomińskiego
z dnia 23 maja 2017r.

KALENDARZ CZYNNOŚCI ZWIĄZANY Z PRZEPROWADZENIEM KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

projektu uchwały Zarządu Powiatu Wołomińskiego w sprawie: przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie: Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018-2023

do 29.05.2017r. – zamieszczenie ogłoszenia w sprawie konsultacji oraz projektu dokumentu poddanego konsultacjom w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa, na stronie internetowej Powiatu oraz stronie internetowej Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

do 26.06.2017 r. – ostateczny termin zgłaszania uwag do projektu dokumentu poddanego konsultacjom.

do 10.07.2017r – opracowanie projektu Raportu podsumowującego konsultacje społeczne.

do 25.07.2017 r. – przedłożenie projektu uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie: przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018-2023 oraz Raportu podsumowującego przeprowadzone konsultacje Zarządowi Powiatu Wołomińskiego.

do 7.08.2017 r. – podanie do publicznej wiadomości Raportu podsumowującego przeprowadzone konsultacje poprzez zamieszczenie na stronach internetowych Powiatu oraz Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa.

KIEROWNIK
Powiatowego Ośrodka
Interwencji Kryzysowej w Zieloncu

Ewelina Wojtkowska

STAROSTA

Kazimierz Rakowski

